Vroegtijdige zorgplanning bij ouderen van Marokkaanse afkomst in België: een interviewstudie

Haio: HAJJI Redouan , KUL
Promotor: De Maesschalck Stéphanie , U.G.
Praktijkopleider: Berael Sonja , SCHMITZ Tom , Tassignon Kristel

Context: 60 jaar geleden kwamen de eerste gastarbeiders vanuit Noord-Afrika om hier tijdelijk te komen werken en om terug te keren als ze voldoende hadden verdiend. Anno 2021 zijn de meeste gastarbeiders, nu inmiddels al ouderen (65+), hier nog aanwezig en in minder goede gezondheid dan 60j geleden. Deze ouderen worden nu geconfronteerd met ziektes, slechte mobiliteit, minder goede geheugen en de dood. Hierdoor neemt de nood om het uitvoeren van een vroegtijdige zorgplanning (VZP) tussen zorgverleners, de patiënt en zijn familie toe. Maar onderzoek toont aan dat minderheden minder vaak VZP uitvoeren.

Onderzoeksvraag: Welke kennis, meningen, houdingen, ervaringen, barrières en facilitators spelen een rol bij deze ouderen bij het bespreken van VZP.

Methode: Dit kwalitatief onderzoek is gebaseerd op semigestructureerd interviews met 22 ouderen van Marokkaanse komaf. Deze interviews gebeuren in hun moedertaal ‘Marokkaans-Arabisch’ De interviews werden gecodeerd en vervolgens geanalyseerd, gebruik makend van het kwalitatieve Softwareprogramma NVIVO.

Resultaten: Geen van de 22 bevraagde kende VZP, slechts één kende het concept van medische volmacht. Drie zien het nut van VZP niet in, de overige 19 wel en zouden dit graag ook bespreken met hun arts of familieleden. 15 bevraagde hadden zonder het te beseffen al deelgenomen aan een informele VZP met hun partner of kinderen, hier ging het om voorkeuren omtrent waar begraven te worden en voorkeuren omtrent rusthuis-opname. De meest voorkomende barrières zijn het gebrek aan kennis; momenteel een goede gezondheid en het vertrouwen in de kinderen. Als faciliterende factoren werden meer kennis over VZP ontvangen en dat de huisarts dit thema meer zou moeten bespreken.

Conclusie: Gebrek aan kennis over VZP vormt het grootste probleem bij deze ouderen. Als deze kennis op maat zou worden overgebracht aan deze voornamelijk ongeletterde ouderen, dan zou VZP-deelname kunnen toenemen.